

دغدغه

جایگاه دفاتر اسناد رسمی

احسان... پیرداده^۱

منزلت و شأن و جایگاه اجتماعی هر حرفه تأثیر به‌سزایی در جذب افراد نخبه و صاحب اندیشه به آن شغل دارد. نخستین بار جامعه‌شناس شهیر دیویس با ارائه نظریه‌ی مشهور کارکردگرایی، این مطلب را مورد توجه حاکمان قرار داد. خلاصه‌ی این نظریه این است که در جوامع پیچیده‌ی امروزی که دارای تقسیم‌کار اجتماعی هستند، دسترسی مردم به امکانات و تسهیلات زندگی و برخورداری از شأن و حرمت اجتماعی، کم و بیش، نابرابر است و بستگی تام به جایگاه اجتماعی ایشان دارد.

در جوامع بدوی، طبقه‌بندی اجتماعی عمدتاً براساس توانایی‌های ذاتی انجام می‌شد ولی در عصر جدید، جایگاه اجتماعی بستگی به توانایی‌های اکتسابی از قبیل دانش، حرفه، توان اقتصادی و... دارد.

در جایگاه اجتماعی بالاتر، ثروت، احترام و شأن بیشتری وجود دارد. بنابراین افراد بشر، امروزه برای رسیدن به جایگاه اجتماعی بالا و بهره‌مندی از این امکانات، اقدام به کسب دانش و تجربه می‌نمایند. در بسیاری از موارد، استعداد مقتضی در جمعیت، نسبتاً فراوان است اما فرایند رسیدن به آن جایگاه، بسیار طولانی و یا پر از مشقت است. لذا در صورتی

۱. سردفتر دفتر اسناد رسمی شماره‌ی ۶۱۹ تهران.

افراد نخبه‌ی دارای قدرت انتخاب، به آن روی می‌آورند که آن جایگاه حامل پاداشی متناسب با مشقات آن باشد.

حال، اگر جامعه پاداشی متناسب با کارکرد و مشکلات جایگاه و حرفه‌ی موردنظر، ارائه ندهد و توجهی به لزوم بهره‌مندی و تأمین امنیت شغلی صاحبان حرفه ننماید، لا جرم افرادی که در طول زمان و با هزینه‌ی جامعه برای حضور در این جایگاه تربیت شده‌اند، تمایل خود را جهت ادامه‌ی فعالیت در آن حرفه از دست می‌دهند و به مرور، سرمایه‌هایی که صرف آموزش و پرورش افراد برای احراز این جایگاه گردیده است، به هدر خواهد رفت. هم‌چنین حاکم‌شدن فضای بی‌ثباتی و فقدان امنیت شغلی بر حیطه‌ی فعالیت‌های تخصصی، منجر به کاهش کیفیت خدمات ارائه‌شده به جامعه می‌گردد. چون فردی که در بحران نبود امنیت قرار دارد، هرگز قادر به خودشکوفایی نخواهد بود و در این کمبود، سایر شئون زندگی وی نیز مختل خواهد گردید.

لذا به نظر می‌رسد وظیفه‌ی اصلی تبیین و حفاظت از جایگاه و شأن سردفتران اسناد رسمی علاوه بر کانون سردفتران، می‌بایست توسط خود افراد صاحب حرفه نیز رعایت شود. صاحبان هر جایگاه و حرفه‌ای که شأن هم‌صنفان و هم‌رده‌های خود را مراعات ننمایند، لطمه‌ی اصلی را به خود و جایگاه اجتماعی خویش می‌زنند. حرفه‌ی سردفتری اسناد رسمی در تمامی جوامع دارای شأن و منزلتی بسیار بالا و واجد موقعیتی ویژه است و به همین سبب است که به‌رغم مسئولیت سنگین و استرس‌های فوق‌العاده موجود در آن، همواره متقاضیان عدیده‌ای دارد ولی متأسفانه در سال‌های اخیر به علت عدم رعایت شأن و جایگاه اجتماعی این حرفه از طرف مبادی ذی‌ربط و برخی صاحبان حرفه، جو ناامیدی و سرخوردگی در میان این گروه ایجاد شده است که این موضوع متعاقباً افت کیفیت و کاهش سطح خدمات ایشان را سبب خواهد شد و افت کیفیت در تنظیم اسناد رسمی یعنی تزلزل نظم عمومی و افزایش حجم دعاوی مطروحه در نزد مراجع قضایی و ...!

در این مقطع زمانی، بر یکایک تصمیم‌سازان و متولیان امور دفاتر اسناد رسمی واجب

است که از تکرار تجارب تلخ گذشته حذر نمایند و در تأمین امنیت شغلی خدمت‌گزاران دفاتر اسناد رسمی و ایجاد آرامش خاطر برای ایشان بکوشند و کانون سردفتران و دفتریاران نیز بایستی ضمن آسیب‌شناسی دقیق حرفه‌ای با تبیین واقعیات موجود و انعکاس کمیت و کیفیت خدمت‌رسانی دفاتر اسناد رسمی، مانع از تعرض اشخاص حقیقی و حقوقی به حیطة صلاحیت‌های ذاتی و حرفه‌ای ایشان شده و نگرانی مردم از واگذاری امور تخصصی ایشان به اشخاص غیرمتخصص را مرتفع نماید.

